

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četr leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četr leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne stvari, je v „Národné tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Govora dveh ministrov.

Nemški ustavoverci so se bili izbrali kot posebno priliko budgetno debato v državnem zboru za glavni napad na Taaffejevo ministerstvo. Cela vrsta govornikov je vstajalo in hude obtožbe so padale zlasti na finančnega ministra Kriegsaua, češ, da néma nobenega programa in da ne more izpolniti tega, kar je prestolni govor obetal, in pa na predsednika ministrskega, grofa Taaffeja, češ, da néma zaupanja pri nobenej stranki, da je spet nemštvu zatirati začel itd. Videti je, da nemški ustavoverci svojega namena niso dosegli, pač pa da je Taaffe iz generalne budgetne debate in iz napadajev na njegovo vlado od ustavoverne strani, moral izprevideti, da je „koalicija“ res nemogoča, in ker je v parlamentu nij, naj ona neha tudi v ministerstvu, to je Stremayr, Horst in Korb naj se nadomestijo z ministri, vzetimi iz desnice. Res se nam denes z Dunaja piše, da je upanje, da se po dovršenih nekaterih malih vprašanjih in po sklepku zasedanja državnega zbora, v tem smislu ministrska kriza zvrši. To pričakovanje se vidi tem osnovanejše, če beremo jako energična govor, s katerima sta ministra Kriegsau in Taaffe v pondeljek napade ustavovercev odbila.

Finančni minister Kriegsau je dejal: Če prebiram v letopisih prejšnjih obravnavanj avstrijskega parlaminta, nahajam, da se finančnim ministrom nij nikoli dobro godilo (veselost); da, skoro se lehko reče, da se jim je vselej slabo godilo. Mnogo nezaupnosti, tožeb in obtožeb se je na nje navaljevalo, in nobe-

nega razločka nij bilo, ali so bili parlamentarci ali birokrati, veterani ali tironi. Vendar moram priznati, da se meni za nekaj percentov slabeje godi kot vsacemu družemu. Ne le da se je mnogo terjatev na mene stavilo, katerih izpolniti nij mogoče, temuč cela množica zasmehovanja in zmerjanja se je náme razlila; jaz prepusčam sodbi sveta, naj pové, ali je to pravično. — Potem zagovarja Kriegsau budget. Ker so ustavoverci očitali vladi, zakaj nij personalni dohodninski davek reformirala povzemši nit osnovnega zakona, kjer se je leta 1878 pretrgala, reče minister: Tisti, ki takó govoré, pozabljajo, da je nova vlada novemu državnemu zboru nasproti stopila, in njej je bilo tudi to nauk, da je ravno parlament tačas osnovo zakona na cedilu pustil... Če budgetni odsek naglaša potrebo, enakost mej državn. dohodki in stroški doseči, priznava tudi vlada to državno potrebost. — Minister zagotavlja, da bode vlada ščedila ali varčno ravnala povsod. Ker je zemljiščni davek reformiran, odpadel je glavni zadržek popraviti tudi druge direktne davke. Dohodninski davek od leta 1849 se mora temeljito popraviti, davek od cukra se uže reformira. Tudi v drugih strokah bode vlada skrbela, da se dohod zviša, pa tako, da produkcija ne oškoduje. Ker je v tem porazumljenja z Ogersko potreba, stvari ne gredo tako na naglo in nijo tako lehke. Jaz izpoznavam kot svojo dolžnost, visokej zbornici v jesen vse predloge izročiti, ki bodo na to merile, cilj doseči, ki ga imamo. Jaz budem to dolžnost izpolnil. Jaz poznam resnobo svojega položaja.

Za finančnim ministrom poprime ravno

tako odločno besedo ministerski predsednik grof Taaffe: Vladina namera, da bi se državno gospodarstvo uredilo brez novih posoil, pozdravila se je od vseh strani kot tako hvalevredna. Ako naj pa katera vlada parlamentu predloži dotične predloge, more računati na verjeten sprejem predloge samo tedaj, ako vé, kakšna je večina. Ako pa vlada te večine ne pozna, potem se jej sme vsaj to odpustiti, ako v nekaterih mesecih nij zvihila tega, kar se je skozi 18 let zastonj poskušalo, posebno, ker ima vlada računati z novimi elementi, ki se mej celim tem časom niso udeleževali ustavnega življenja, ki pa so se, hvala Bogu, zdaj tudi poprijeli dela. A vlada ima svoj cilj in si ga je v svesti, to je namreč zagotoviti moč in silo države na zunaj in zadovoljnost narodov, živečih pod avstrijskim žezlom, državno zavest vzbuditi in okrepliti; ta pa se okrepi najbolj tako, ako se nobena narodnost, jaz pravim nobena, ne zatira v svojih prirojenih in zgodovinsko dokazanih pravicah narodov. Vlada se mora ravnati po željah prebivalstva; a pravila bodočnosti s paragi ne more vzpostavljati. Praktično mora prebivalstvu ustreznati. Brez posredovanja se ne poravnajo nasprotja, zato mora vlada hoditi še na dalje po trnjevem tako zvanem srednjem potu, ne sme gledati ni na desno ni na levo, nego samo na blaginjo dežel in države. Vlada je konservativna ker stoji na ustavnih tleh. Vlada priznava postoječe zakone in priznane pravice, ter bode zastopala na ustavo naslanjajoče se predstave ustave pred parlamentom samo

Listek.

Oženil se je iz — osvete!

III.

(Dalje.)

„Danes pride najbrž kdo iz mesta k nam, dasl nijsem nikogar povabil niti za danes niti za bodoče dni — ali nadejati se je vendar.“

„Nadejati — ali pričakuješ koga?“

„Pričakujem in ne pričakujem. Toda, zdaj te nehčem zadržavati,“ reče naglo grof in udvorno ponudi rôko svojej soprogi ter jo odvede v nje sôbo. Vračajoč se, nehoté pomrmarí:

„Na Boga, nij baš nelepa!“

Grofu, kateri je svoje podložnike ljubil, ter jim vedno bil blag gospodar in zaščitnik, je vrlo gódilo, ko je videl, kakó ljubezljivo in prijaznjivo je Anka z vsakim govorila in je za slehrnega imela kakšno milo besedo. Cenila se je zelo srečno, ko so jo prostodušni kméti ljudje pozdravljali in jej svojo udanost

objubovali. Vendar so jej po glavi rojile čudne misli. Dobro je znala, da je v rokah svojega soproga samo igrača, katerej po svoje volji ukazuje in ga ona ima slušati. Uže ta poroka, — zdaj sta soproga! Sta li tudi res? Nikakor!

Toda vendar; ali jej nij pripravovala mati in rekla, da bode žena, kakor igralka na gledališkem odri? Védelo je, da je predmet moževjev osveti nekej odličnej gospé, katero on ljubi — in katera ga je izdala, prodavša sebe za novce.

„Kaj se nijsem tudi jaz prodala?“ šepeta je Anka. „Ne, meni nij stalo do novcev, niti do blišča, temveč zgolj siromaštvo mojih roditeljev, ter bedni moj brat — tem sem se žrtvovala. Ta grof je bil tako plemenit in velikodusen, dal mi je še zaročnik svoje gospodarstvo, da z njim ravnam kakor mi draga. A videlo se mu je na lici, da ga je podaril nijm. Hvaležna sem mu, roditeiji so srečni, in bratu je moči nadaljevati svoje studije. Toda jaz!“

„Nu,“ okončá, nasmihajoča se, svoj samotrga iz njega rôk, ter s klicem „grof!“ otide

govor, „kaj-li nijsem žena? Ali me ne veže dolžnost, da sem verna svojemu soprogu, da z njim tudi jaz trpm — on trpi zaradi nje nezvestobe, in jaz zbog njega prevelike zvestosti.“

Nekoč z večera sta soproga sedela na gradske terasi. Ivan je gledal krasno lego svojega gradu, Anka je poleg njega sedela zamišljena. Vezla je nekaj, a skoraj je svoje delo položila na klop in roke navskriž držeča utopila se v globoke misli. Kar zagleda grof v dalji na cesti držeč k gradu črno piko, za katero se mu je zdelo, da se približuje. Skoraj vzpozna jezdca, in takoj mu šine v glavo Ljudevit. Hoteč svojo soprogo pripraviti na prihod gostov, jo pokliče po imeni. Ali ona je bila tako odsočna v duhu, da nij soproga niti čula. Ivan stopi dakle pred njo, objame jo z jedno roko okolo ramena, z drugo jej pridvignivši glavo, izpregovori:

„Draga Anka! me li ne čuješ?“

Ona se vsa potrese in se zdramivša

tedaj, ako bode neizogibno potreba in koristno. — Kar se tiče vladinega postopanja pri volitvah, — nadaljeval je grof Taaffe, — se ona volitvene svobode nikakor nij dotaknila, ona nij posredno niti neposredno uplivala na volitve. Nadalje je pobijal grof Taaffe centrališko natolceanje, da je on o času volitev pisal pisma v Prago in da je križal namere družega ministra. „To mi nij znano“, dejal je ministerski predsednik, „a vzemimo, da je res, potem bi se moglo reči samo, da se je zaviralo delovanje samo notranjem ministru, kajti samo on ima pravico uplivati na volitve. Najvišji prestolni govor je vladini program. Naloge, izjavljene v prestolnem govoru, je vlada uže večinom rešila in izvršila na gospodarstvenem polju, kar se bode morala zgoditi tudi na političkem. To zdajanje se bode moralno do seči, ker je naravno, in če se tudi doseže zoper voljo nekaterih vodij. Zdajanje se mora doseči preje ali kasneje. Ako bode pa vlada videla, da ovira doseženje tega smotra, potem vé, kaj da je njena dolžnost.“

Politični razgled.

Notranje dežete.

V Ljubljani 13. aprila.

V nedeljo je bil na Dunaji skupni ministerjski svet, kateremu je predsedoval cesar. Posvetovalo se je o predlogi glede premembe vojaškega zakona.

V državnem zboru je bila včeraj po govorih ministrov, ki ju spredaj prinašamo, generalna debata končana in govorila sta generalna govornika Herbst in Czartoriski. Denes je glasovanje o prehodu v špecjalno debato.

Dunajski „liberalci“ in „fortritlerji“ so sklenili, da Taaffjevevladi ne dovoli dispozicijskega fonda. Od avtonomističke stranke je Hohenwartov klub in poljski sklenil sicer, da se dispozicijski zaklad vladi dovoli, da pa ona ne sme smatrati tega kot izraz zaupanja; dispozicijski zaklad pa naj ne bo za take ljudi, ki pišejo zoper zdanjo večino državnega zabora in zoper Taaffje, zato naj vlada uradni „Press-Bureau“ temeljito preustroji.

Ko je hrvatski ban Pejačević one dni bival v Osjeku, glavnem mestu Slavonije, izrekla mu je posebna deputacija želje osječke. Mej temi željam je bilo tudi izrečeno, naj banga na to, da se vojna krajina s Hrvatsko združi. Ban Pejačević je javno obetal, da bode to dosegel. Obeta pak se ta stvar Hrvatom uže dolgo.

Magjari se kažejo zdaj spet zadovoljne, ker imajo v skupnem ministerstvu svojega rojaka Szlavja, kateri ne bode imel le oskrbo vati skupnih novčnih stvari, temučima tudi nalog, da brani magjarske interese v skupnem ministerstvu, kakor zahtevajo peštanski

v svojo sôbo. Ivan je ostal na mestu kakor pribit, ne vedoc tolmačiti si vedenje svoje soproge. Tako ravna z njim, soprogom svojim? In zakaj? Ta vprašanja si je stavljal — zamán, raztolmačiti si jih mu nij bilo možno. „Oh, soprog, nijsem jej soprog,“ zamrta, in pogledavši, kje je jezdec, vidi, da je gradu uže prav blizu prispel.

„Ljudevit,“ vzklikne in hiti niz stolbe, da pozdravi in sprejme prišleca.

Krepko sta si segla v roké prijatelja. Ko je služabnik odvél v hlev čilega belca, gré Ivan sè svojim gostom v grad. V dvorani poleg velike mize sta se posedla in pričela razgovarjati se o marsičem. Naposled je Ljudevit omenil predmeta njiju prepira ter, igrajoč se z verižico pri uri, vprašal Ivana:

„Res, kako se kaj počutiš v novem stani? Pozabil sem ti čestitati. Kje ie soproga?“

„V svojej sôbi, dragi moj!“ Oprosti, da ti ljubljenec gospé, ima prav pogostem priliko je nijsem uže pokazal“, odvrne hladno in,

listi. Zlasti v Bosni menijo Magjari, da so njih interesi varovati, zato so prisilili, da je Hofmana zamenil Magjar Szlavy.

Vnanje države.

Bolgarska vlada se bode pritožila pri rumunskej, da se v Dobruči zbirajo roparske čete, ki potem hodijo ropat na Bolgarsko, da pa Rumunija ne storí ničesa, da bi se to odpravilo. V Silistriji pa so zasačili tri turške odpolance in pri njih našli pisma, ki turško vlado močno kompromitujejo.

Tudi na Turčijo močno uplivajo angleške volitve; poroča se namreč iz Carigrada, da bode sultan pozval na vlado Mahmud Ne dima; kakor znano, ta mož zagovarja zvezo z Rusijo.

Iz Afganistana se poroča v London, da Abdurrahman na čelu svojih Afgancov večne vojne vspehe dobiva proti Angležem. Največnejši kani so ga kot poglavaria priznali.

Na Angleškem dobivajo liberalci čedalje več sedežev v parlamentu. Po zadnjem poročilu o izidu volitev (12. t. m.) imajo uže 107 glasov večine. Zmaga liberalcev je tudi kraljico iznenadila. — Gladstona so hoteli v Londonu javno in slovesno pozdraviti pri njegovem prihodu, a on je to prepovedal. — Pišejo, da bode načelnik novega ministerstva Granville, vnaanje bo imel Hartington, a Gladstone, da bo minister brez portfelja.

Nemški zvezni svet je na predlog Barske sprejel nasvet, naj velja štempljanje pobotnic o poštnih nakaznicah. — S tem je malostni uzrok odpravljen, zarad katerega je hotel Bismark odstopiti.

Dopisi.

Iz Ilirsко-bistriškega okraja

11. aprila. [Izv. dop.] (Revščina. Beseda slavnej vladi.) Teško pride še kje toliko posestev na kant, ter se jih tako po nizkej ceni prodá, kakor v našem okraju. Krive so temu slabe letine, visoki davki in — nečloveški oderuhi!

Znano je, da je pri nas zemlja prav slaba, gospodar se mora truditi sè svojo družino leti in dan, da si príberi pičlo svojo hrano in — ako je leto malo ugodnejše, — da more plačevati tudi davke. Mnogo zemljišč ne obrodi toliko, da bi se s pridelki pokrili davki. Navadno so posestva pasivna, to je, davki presegajo dohodke. Kmetovalca ne živi njegovo posestvo, ampak njegovo delo in trud.

Poglejmo le navadnega hlapca ali rokodelca, ne li živi on veliko bolje, nego mali posestnik? Prodati néma kmet drugega kot malo sena in sadja, kadar ga nesrečna burja ne vzame, kar je pa redko.

Slabih pašnikov je dovelj, a kmetu ne koristijo, ker néma živine, da bi jo pasel po

obrnivši se k služabniku, ukaže: „Povedite milostivej gospé, da nas je prišel obiskat prijatelj, katerega sem dolgo pričakoval. Naj pride tudi ona v naji družbo“. Skoraj vstopi Anka in po nekoliko še bleda zaradi prejšnje vzbunjnosti mirno in mrzlo pozdravi navzočnika. Ivan jo prijatelju pokaže in potem so zopet kramoljali dalje.

Uže kasno v noči se posloví Ljudevit od mladih soprogov. Vračajoč se proti domu jahaje, je poluglasno pel nekakšno sentimentalno pesenco. Čemú se je takó često oziral, kaj je mislil — ne vemo.

IV.

V kneginje palači je bilo v tem vse nekako tiho, otočno. Gledi krasne Irene, sedče v svojej sôbi, okolo sêbe imejoče kopico knjig, za katere se gospodinja — kakor se vidi — briga prav malo. Celò ščenè, sicer izpoznavati nevoljo kneginje. Kadar leže svojej

njih, pač pa mora od teh pašnikov, ki so do sedaj urejeni mej senožeti, plačevati primerno visoke davke, tako da je kmet b zovan, da se sme imenovati lastnika t zemljišč.

Žalostno je pa posebno letosne stan našega kmeta, tako slabih letin smo še ma doživelj, kakor je bila lanska. Samo nekolik sena smo pridelali, a to néma nobene cene, ako se pelja v Trst, se prodajalcu splača kmaj vožnina. Lakota trka na vrata.

Slavna deželna vlada je pripoznala naš revščino, ter ukazala, da se nabirajo mloda po celej deželi za stradajoče postonjskega okraja. Obljubila se nam je tudi podpora iz državnega zaklada. Zato smo slavnej vladi gotovo hvaljeni. A drznemo se vprašati, kako da smo e. kr. davkarja bistriška kljubu tej obč priznanej revščini neusmiljeno in brezobzirn izterjevati zastane davke; tega ne moremo umet Na enej strani vlada kaže dobro voljo, nan ponagati, na drugej strani pa njeni nižji organi njeni hvalevredno prizadevanje podirajo. Tako nij še nikoli eksekvirala in prodajala bistriška davkarja posestev, kakor baš letos Njej ne zadostuje, ako kmetič nekoliko s kravavim trudem pridobljenih novcev prinese „naračun“, ne ostane mu drugega kakor: plačati vse, ali pa pojdi s trebuhom za kruhom! Mislimo, da deželna vlada v Ljubljani o tem nič ne ve, zato je to naznanjamo. Ako nam sl. vlada resno hoče pomagati, je nujno potrebno, da ustavi to grozovito eksekuiranje vsaj do jeseni, ako nam Bog da kaj boljše letine. To je naš klic za pomoč! Sicur vsi milodari, ki jih smemo upati, ne bodo pokrili eksekucijnih stroškov! S tem, da se nekoliko mesecev poprej izterjajo davki, se uniči mnogo posestnikov ter se stvari kmetski proletariat, kar gotovo ne more biti v interesu države. Ne jemljite kmetu brez silne potrebe njegovega doma in ne gonite ga v roke oderuštu, katero pri nas, žalibog! še lepo cveté. Te vrste so pisane kot prošnja do vlade, in némajo nikacega namena „hujskati“ ali kaj tacega. Zato se nadejamo dobrega uspeha od njih.

Iz Idrije 31. marca. [Izviren dopis.*] Kakšen hrup so zagnali idrijski uradniki, ko so trije delavci prišli v imeni rudarjev prosi za poboljšanje plače! Telegrafovalo se je brž po vseh žandarskih postajah za pomoč, kajti, gospoda so imeli silni — strah! Toda, ne bojte se, nič vam ne bode storilo ljudstvo!

*) Zakasnjeno.

lepej zapovednici k nogam, dobiva po krivici marsikater neprijeten udarec. Gospodinja je izgubila svoje sreče, kajti prav nič se jej ne smili uboga žival. Niti za papigo se ne meni, katera je v pozlačenej kletki sedeča neprestano klicala kneginje imé. Irena je danes nehče čuti. Lica so jej upala in obledela, kodri se jej razmršeni sipljó po rámennih. Jedino časih se je ozrla na uro in poslušala, kako hodijo pôsli po hodnikih.

V sôbo stopi zdajci Jeanetta ter, potljubivša kneginji rôko, sede na nizki stolček poleg nje nôg. Vsa je bila vzpêhana ter jej nij bilo môci niti izpregovoriti.

„Govôri, govôri, draga Jeanetta!“ pozivlje jo kneginja.

„Takoj, milostiva gospa! Jaz sem dakle bila tam —“

„Dalje, dalje, ne obotavljam se! Povedi mi kratko, ali mi prinašaš dobrelih ali slabih novic?“

bili
ne-
ka-
teh
anje
nalo
liko
ene;
ko-

iašo
dari
aja:
lega
iva-
sme
bče
rno
eti!
am
or-
jo.
ala
os!
kr-
na
čaj
Mi
em
um
o-
je
še
si
ili
se
se
ki
e-
o-
re
o-
e,
li
a

]
o-
e,
t,
!
=

Naše ljudstvo je še potrežljivo, in čaka pravčnosti vladine, a ne vaše! Ko so tiste tri rudarje odvēdli v Ljubljano k deželnej sodniji, so gg. Onderka, Plamenek in Lipold mislili, da jih bodo tamkaj kar v naglej sodbi na smrt ob sodili, toda sodniki so pravični — in zatorej so jih precej po prvem zaslišanji spustili domov. Rudarji so jim šli skoraj pol ure naproti, in sprejemši jih z „živio“-klici, so jih — mučenike naroda — dobro pogostili. Kakor je uže bilo naznanjeno, je pri nas bivala komisija, sestavljena iz ministerskega tajnika gosp. Ressekja in gosp. barona Gusiča iz Ljubljane. Omenjena gospoda sta odšla dne 28. t. m. iz Idrije. Kaj sta vse izvedela, se še nič ne zná. Naše ljudstvo je v tem pogledu res še preučitljivo, kajti resnice se bojijo povedati, ker ima še strah pred ono glasovito gospodo. Dosti jih je, katere je mučila bojazen, da bi jih ne izpodili iz službe. Ali mislimo in upamo za trdno, da se mora dosedanje žalostno stanje vendar jedenkrat predragačiti, ker tako ta stvar ne more dalje iti. Ako bi v Idriji bilo nemško prebivalstvo, kedaj bi se bilo uže žboljšalo vse, toda slovensko ljudstvo rajše trpi krvice in pokorno meni, da je „raja“ svojim gospodarjem! Če bi gospod Dežman imel količaj srca za svoje rojake, katerih tožne razmere predobro pozna, bi se bil vendar svoje dni zanje potegnil na Dunaji, sedeč v državnem zboru, — toda izdajalec se v tej zadavi najbolj karakterizuje!

Kako se je pri nas ljudstvo zanimalo za komisijo! Vendar težko čakamo odrešenja, ker sedaj gre nam za obstanek življenja — v pravem pomenu besede.

Ko je slovenski poslanec g. knez Windischgrätz interpeloval ministra poljedelstva o idrijskih zadevah, sta gg. Lipold in Onderka hitro skovala protest, in vse skozi zanikala v interpelaciji navedene istine. In ta protest so bili moran podpisati vsi rudniški nadzorniki (Huttmänner) dasi ga ničo prej brali, kajti zapovedano jim je bilo in dovolj! To, mislim, kaže dovolj jasno idrijske razmere. V tem protestu naznanja rudniško vodstvo plačo idrijskih rudarjev, in če bi se o tem povprašal kakšen rudar, rekel bi gotovo: „Mi ne potrebujemo boljše plače, samo to nam dajte, kar ste naznani ministru, potem budem popolnoma zadovoljni.“ Nekaj posebno pametnega je še misil g. Lipold izjaviti v svojem protestu. On je namreč oporekal, da nij res, ka lansko leto nij bil nobeden idrijsk rudar k vojakom

„Skoraj vam povem vse, milostiva kneginja!“

„Zatorej, začni —“

„Kakor ste mi bili ukazali, šla sem navrnost v grad, ter se ondi seznanila z grofino hišino. Od nje sem izvedela marsikaj. Najprej, da se je grof v početku, če tudi hladno, vedel povsem dvorno proti svojej soprogji. Toda, to nij trajalo dolgo. Skoraj je mej njima prestalo vse občenje, kakor da bi se izogbala drug drugemu. Tako na primer je grof v svojej sobi, a grofica sama v svojej; kadar se srečata, kar se vedno dogaja slučajno, pozdravita se hladno in gresta vsak svojim potem. Jedino, kadar pride v goste baron Ljudevit Orlovič, shajajo se vse v kape v dvorani. Poročalo se mi je, da se potem baron zabava z grofico, a grof Ivan da navadno zamišljen sedeva v kakšnem kotu sam.“

„Ali Ljudevit često prihaja?“

„Malo ne vsak dan. No, zdaj je uže stvar prišla precej daleč. Hišina je čula, da je rekel

vzet, temveč da sta bila pri naboru potrjena dva rudarja Idrijčana. Toda gospoda, kolika najvna laž! Tista dva potrjenca sta bila sicer res v Idriji rojena, toda uže več let živita drugod, in tudi nijsta c. kr. rudarja! Sploh so znali gospoda to reč tako zasukniti, da se mora človeku — milo storiti.

Upamo zatorej, da nam skoraj zasije lepša zaria, kajti sedaj, v tem položaju, nam nič mogoči niti živeti, niti umreti. Upamo, da bode novi deželni predsednik stvari pri nas preiskal. Potrebno bi bilo.

Iz Dolenjega Logatec 9. aprila. [Izv. dop.] Nij še dolgo tega, kar sta bila zaporedoma dva dopisa iz Dolenjega Logatec v „Slov. Narodu“, oba govoreča o tukajšnjih občinskih zadevah in o bodočej volitvi tukajšnjega občinskega odbora, da si je bil jeden od jedne, drugi od druge stranke. S tem je bila stvar dognana, pa le v „Slov. Narodu“ — drugače je bilo tukaj. Živa agitacija se je vršila od obeh strank.

Ker smo imeli ravno v nedeljo dotično volitev novega občinskega odbora, zato bode morda marsikoga zanimalo izvedeti, kako se je izvršila.

Čeravno se prejšnja leta nikdo za enake volitve zmenil nij. Govorilo se je letos pri nas splošno le o volitvah. Izmej 81 v tretjem razredu oddanih glasov dobil jih je sedanji gosp. župan 80 in drugi trije izvoljeni so bili z veliko večino glasov. — Ravno s tako večino izvoljeni so bili od istega „domačega volilnega odbora“ priporočani kandidati v drugem razredu in prvi volilni razred volil je jednoglasno. Novi odbor imamo tedaj sestavljen. Da bode pa tudi v prve vrsti skrbel za blagor naše občine in se pri vsakej priliki neustrašljivo potetzal za njene pravice; da bo on marsikatero za našo občino važno stvar rešil kar prejšnji odbor zarad nekaterih uzrokov storiti nij mogoč — to pričakujemo.

Iz Trsta 10. aprila. [Izv. dop.] Dopisa mojega o lahonskih zadevah in ekcessih žandarmirije na Proseku nijste hoteli sprejeti, ter mi dali s tem spričevalo, da mi ne verjamete, ali zagotavljam, da poročam vselej resnico. (Mi dopisa nijmo sprejeli, ker iz izkustva vemo, da bi ga bil naš državni pravnik konfisciral. Ured.)

Ljubljanske volitve smo teškosrčno opozvali. Na konci smo pa z vami enako čutili, da če prav nij bil izid še celo ugoden, vendar je zraslo narodno upanje, da se drugo leto

grof svojej soprogi, dovedši jo v nje sôbo, da si hčeta biti samo prijatelja — —“

Rudečica oblje lice kneginji, prsi so se jej valovito vzdvigovale, okó jej je bolj začarilo. „Kaj je dejal?“ vzklikne, naglo vstanši.

Jeanetta ponavlja, kar je prej povedala. Kneginja vzame z mize svoj liš in ga ponudi svojej poverjenici v dar ter pravi:

„Ta vest je vredna mnogo večjega plačila!“

Hišina si je želeta, da bi jej bilo slehrnega dné poročati kaj jednakega iz Ivanovega gradu.

„On me vendar ljubi!“ šepne Irena, ostavša sama. „Anti sem dobro vedela, da me nij pozabil, da ne ljubi one rudečelaste, — toda, vse jedno, strašna je njega osveta!“

Pozvoní, dá si napreči kočijo, in pozove bratranca svojega Karla, da pojdet obiskat grofa Ivana. V četrte ure je držala elegantna kočija proti Ivanovemu gradu. „Budem videla!“ govorí kneginja sama v sebi.

(Dalje prih.)

gotovo pomete središče Slovenije nekateri jih ali domačih odpadkov.

Naši sicer jako rogovlasti irredent Lahončiči so po znanej izjavi laškega min Cairolja nekaj potihnili, vendar na skrivne mirujejo, in večkrat še malo pokažejo oni vsa sredstva porabljajo, da bi vsaj ralično svoj veleitalijansk namen vzdržal Trstu je vsak petek zvečer po mestu voi godba; Lahončiče to močno jezi; mnogo pa uže poslali mej ljudstvo, da bi ljudi o nili, ne udeležiti se vojaške avstrijske godbe. Vendar kadar gre godba po mestu, vsele na tisoči spremjevalcev vseh stanov in okna so polna poslušalcev. Priprito se je ondan, da so nekateri pobalini metali na jaško godbo kamenje, kar pa vojaki niso pazili, ker nij bil ničesar zadel. Od kod do kamenje priletel, nijsmo videli; pol preiskuje v tem. Zaradi tega so pa ulice času prehoda vojaške godbe vse jedno in polne, kar kaže, da je laška družba le majhna katera zavratno italijanske demonstracije in da se devet desetin Tržačanov ne zmeni rogoviljenje.

Z novim namestnikom nijmo Primoreci tako zadovoljni, kakor smo bili s Pinom. Je nemški ustavoverec od nog do glave in jazen laškej stranki; nas Slovencev ne maja vendar smo Avstriji. Baron Pino je bil drugačen. Zatorej ga imamo vsi v tako dobi spominu.

Generalna skladischa in sicer dva magazista bila denes brez posebnih ceremonij in nemu prometu izročena. Fakinsko društvo, ško sicer, ki pa je z našimi domačini napolneno, se je baje pri tem budo opekle. Voje udom obetal vedno delo v novih skladischa in denes so se obrisali, akoravno so z diplome častnih udov tega društva kar tržili. To društvo ima posebno smolo. Od začetka nij im sposobnih odbornikov, da bi se bilo dobro v dati moglo, moral je imeti poverjenika in je segal globoko v dno društvene denarnice. Koliko krvavih žuljev je v društveno blagajni padlo! Pri vsem tem je pa najžalostnejše, da so društveniki skoro sami rojeni Slovenci male izjeme, a vsa njih uprava je lašča tuja, in zakaj? Vendar je grdo, da se na domačini tujuči udajo, katerega ne poznajo mu vse zaupajo, kakor pa domačinom.

Slovanskega podpornega društva odbor sklenil v svoji seji, da naredi maja mesec zadnjo glediščno predstavo zimske sezone. Igra se bode vesela igra „Dobro jutro“, za katero se uže zdaj priprave delajo. Tudi lepi pevsni zbori se bodo peli. Društveni pevovodja g. Bartelj zasluži vso pohvalo za svoj trud, ki v bode brez vspeha, ko nastopi močan mešani društveni pevski zbor na gledališkem odrusu.

Telegram „Slovenskemu Narodu“

Dunaj 13. aprila. Denes je bil po budgetnej specijalnej debati dispozicijski fond s 154 glasovi proti 152 našim glasom **odbit** (in torej s tem vladu ne zaupnica votirana Ur.). To glasovanje je bilo mogoče le, ker mnogo Tirolcev in Poljakov nij bilo v zbornici, Nabergoj tudi ne. To je neodpustljivo! (Ta dogodek utegne še velike posledice imeti. Ur.)

Domače stvari.

— („Slovenska Matica“) ima dene popoludne v čitalnici svoj občni zbor. — Stvari pri „Matici“ bodo pa menda tudi po tem občnem zboru ostale pri starem.